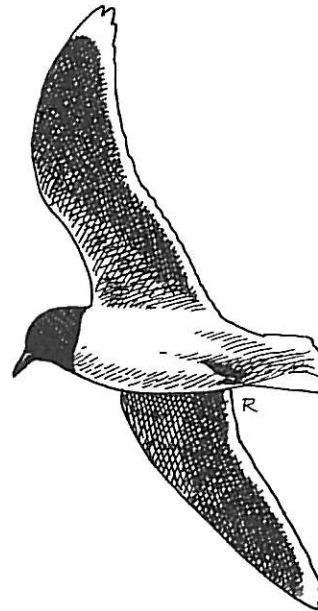

Dvergmåke *Larus minutus*

Global utbredelse

Dvergmåken har sin hovedutbredelse innen midlere og nordlige breddegrader i den østlige del av Europa og i Russland østover til henimot Stillehavet. Den har i løpet av de siste 30 åra også bredt seg til Nord-Amerika, og hekker nå regelmessig både i Canada og USA. Av våre naboland er det Finland som har den største bestanden, men arten hekker ellers fåtallig både i Danmark og Sverige.

Norsk utbredelse og habitatvalg

Dvergmåken er en ganske ny hekkefugl i Norge. Det første hekketforsøket ble registrert ved Orrevatnet på Jæren i 1976, og i perioden 1979-1982 ble det gjort ytterligere 5 reirfunn i Rogaland (Berg 1988). Egglegging ble konstatert i alle disse tilfellene, men bare i ett tilfelle ble det konstatert klekking. I Sør-Norge er det dessuten registrert sannsynlig hekking i fylkene Vest-Agder, Akershus og Møre og Romsdal. I Finnmark er det først etter 1970 at det er gjort spredte observasjoner av dvergmåke, og sannsynlig hekking er de senere åra notert både i Varangerfjorden ved Nesseby og i Øvre Pasvik (Frantzen m.fl. 1991).

Vanligvis hekker dvergmåken ved næringsrike innsjøer eller myrområder i tilknytning til åpent vann. I de tilfellene det har blitt konstatert hekking i Norge, har reirene i flertallet av tilfellene vært plassert i hette-måkekolonier ved næringsrike ferskvann. En av hekkelokalitetene i Rogaland — hvor hekking ble konstatert samme sted både i 1981 og 1982 — lå i en rødnebbternekoloni i skjærgården, i god avstand fra ferskvann (Berg 1988).

Bestandsstørrelse og bestandsutvikling

Dvergmåken har hatt en generell ekspansjon i utbredelse og økning i bestanden i løpet av de siste tiåra. I Finland ble bestanden på slutten av 1950-tallet estimert til 200 par. Det har imidlertid vært en kraftig

bestandsøkning der i løpet av de seinere åra, og bestanden teller nå ca. 8000 par (Koskimies 1992). I Sverige har bestanden vært mer stabil i de seinere åra med 75-125 par, mens det har vært registrert en tilbakegang i Danmark slik at arten på det nærmeste har forsvunnet derfra (Koskimies 1992). I Norge har dvergmåken bare hekket sporadisk, i lite og varierende antall siden hekking første gang ble påvist i 1976, og bestandsstørrelsen kan angis til 0-5 hekkende par årlig. Det er nærliggende å anta at i alle fall funnene i Finnmark dreier seg om fugler som har spredt seg fra den nærliggende og ekspanderende bestanden i Finland, mens funnene i Sør-Norge mer sannsynlig kan ha sammenheng med forekomstene i Sverige og Danmark.

Hekkebiologi

Dvergmåken hekker innen hovedutbredelsesområdet (og også i Finland) gjerne i rene kolonier med opptil flere hundre par. Isoerte enkeltpar eller små kolonier hekker derimot oftest sammen med andre måker og terner.

Eggleggingen starter i storparten av utbredelsesområdet normalt i siste halvdel av mai, og rugeperioden er på 23-25 døgn. Ungene blir flygedyktige drøye tre uker etter klekking, og forlater reiområdet sammen med foreldrefuglene straks etter at de er flygedyktige.

Trekkforhold

Trekkforholdene til dvergmåken er nokså lite kjent, men den vest-palearktiske bestanden antas å overvintre utenfor kystene i Vest-Europa og i Middelhavsområdet, men uten at arten regnes å oppholde seg langt ut på åpent hav. Fuglene ankommer hekkelassene i slutten av april eller i mai, og høsttrekket tar til allerede i juli.

Steinar Eldøy

Dvergmåke *Larus minutus*

- 3 ● Konstatert hekking
- 5 ● Sannsynlig hekking
- 4 ◦ Mulig hekking

Detaljeringsgrad: 10 x 10 km

